

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το 8ο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο Λογοτεχνίας «Γιάννης Ρίτσος. Ο Ποιητής της Ρωμοσύνης» επέστρεψε στο σπίτι του, στην Πόλη και στο Ζωγράφειο

Το 8ο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο Λογοτεχνίας «**Γιάννης Ρίτσος. Ο Ποιητής της Ρωμοσύνης**» που διοργανώθηκε από το Ζωγράφειο Λύκειο Κωνσταντινούπολης και τα Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη Θεσσαλονίκης υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία από τις 17 έως τις 21 Απριλίου στο Ζωγράφειο Λύκειο, μετά από πέντε χρόνια αναγκαστικής διακοπής λόγω COVID.

250 περίπου μαθητές/ριες και εκπαιδευτικοί από δεκαοχτώ σχολεία (δημόσια και ιδιωτικά) της Ελλάδας, της Πόλης, της Λευκωσίας, της Ίμβρου και του Γιοχάνεσμπουργκ συναντήθηκαν με 50 περίπου επιστήμονες, λογοτέχνες, ηθοποιούς και δημοσιογράφους, για να «συνομιλήσουν» με τον ποιητή της Ρωμοσύνης.

Η ζωή και το έργο του Γιάννη Ρίτσου αναδείχθηκαν μέσα από τις πρωτότυπες ιδέες και δράσεις των μαθητών, τις εισηγήσεις των ειδικών επιστημόνων και τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν.

Η θεματολογία του Συνεδρίου ήταν πολύπλευρη και άκρως ενδιαφέρουσα:

- Ο Γιάννης Ρίτσος συνομιλητής μου
- Μύθοι και ιστορία στην ποίηση του Γιάννη Ρίτσου
- Τα ερωτικά
- Η ποιητική της εξορίας στο έργο του Γιάννη Ρίτσου
- Ο ποιητής της Ρωμοσύνης
- Πώς το βίωμα μετουσιώνεται σε τέχνη που υπερβαίνει εαυτόν.

Το Συνέδριο ήταν ένα βήμα για τα παιδιά, που δείχνει για άλλη μια φορά πώς ο πολιτισμός και η τέχνη είναι ο πιο σίγουρος δρόμος, για να μιλήσουμε για όλα, για να αντιμετωπίσουμε και να διαχειριστούμε τα πάντα. Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία, παράλληλα να γνωρίσουν και την Πόλη, να γνωρίσουν την Ιστορία τους, να νιώσουν την περηφάνια της καταγωγής τους.

Την **ΠΡΩΤΗ ΜΕΡΑ** του Συνεδρίου ο Διευθυντής του Ζωγράφειου **Γιάννης Δεμιρτζόγλου**, και η Διευθύντρια των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη **Άσπα Χασιώτη**, οι άνθρωποι που εμπνεύστηκαν και υλοποιούν από το 2012, αυτόν

τον τόσο σημαντικό θεσμό για τα γράμματα, τις τέχνες, αλλά και τους ομογενείς της Κωνσταντινούπολης, καλωσόρισαν το πολυπληθές κοινό, ενώ χαιρετισμό απηύθυναν οι: **Χαράλαμπος Κυραϊλίδης**, Πρόεδρος Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολείων Ελλάδας, **Γιώργος Παπαλιάρης**, Πρόεδρος ΣΥΡΚΙ, Πρόεδρος Κοινότητας Σταυροδρομίου, **Στράτος Δολτσινιάδης**, Εκπρόσωπος Ιδρυτή Ζωγραφείου Λυκείου, **Σίσσυ Παπαθανασίου**, Ιστορικός, Συγγραφέας, Δραματουργός, Διευθύντρια Γραμμάτων, Υπουργείο Πολιτισμού και **Κωνσταντίνος Κούτρας**, Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας, Πρέσβης. Την ΑΘΠ τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο εκπροσώπησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Προύσης **κ. Ιωακείμ**.

Συγκινητικό ήταν το μαγνητοσκοπημένο μήνυμα - χαιρετισμός της κόρης του Γιάννη Ρίτσου, **Έρης Ρίτσου**, συγγραφέα. Ακολούθησαν δρώμενα βασισμένα σε ποιητικές συνθέσεις του Γ. Ρίτσου από τα συμμετέχοντα σχολεία.

Η βραδιά έκλεισε με τη **Ρένη Πιπτακή** και το θεατρικό αναλόγιο **Η Σονάτα του Σεληνόφωτος**, σε σκηνοθεσία **Θοδωρή Γκόνη** και σε μουσική **Φώτη Σιώτα**.

Τη **ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΕΡΑ** του Συνεδρίου πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις με εκλεκτούς εκπροσώπους των γραμμάτων και των τεχνών, καθώς και δρώμενα των μαθητών/ριών.

Ενδιαφέρουσα παράλληλη δράση ήταν το **Εργαστήριο Εικονο-Ποίησης**, με την **Ελευθερία Στόικου**, Επίκουρη Καθηγήτρια ΔΙΠΑΕ, Εικαστικό.

Το βράδυ της δεύτερης μέρας οι σύνεδροι ξεναγήθηκαν στην Έκθεση φωτογραφίας: «Η ποίηση της πέτρας. Η κλασική Ελλάδα μέσα από τον φακό του Robert McCabe», στο Σισμανόγλειο Μέγαρο του Ελληνικού Προξενείου της Ελλάδας από τον κ. Κωνσταντίνο Κούτρα, Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας, Πρέσβη.

Στο τέλος της ημέρας η Επιστημονική Επιτροπή γιόρτασε τα γενέθλια του Διευθυντή του Ζωγραφείου Γιάννη Δεμιρτζόγλου σε δείπνο που παράθεσε η Μεγαλώνυμος Κοινότητα Σταυροδρομίου και ο Πρόεδρός της κ. Γιώργος Παπαλιάρης στον αυλόγυρο της Αγίας Τριάδας Ταξίμ.

Την **ΤΡΙΤΗ ΗΜΕΡΑ** του Συνεδρίου, οι σύνεδροι ξεναγήθηκαν στην Αγία Σοφία και στην περιοχή Sultanahmet, επισκέφτηκαν τον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου - Φανάρι και παρακολούθησαν την Ε' Στάση Χαιρετισμών «Ακάθιστος Ύμνος», προεξάρχοντας της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαίου και στη συνέχεια μετέβησαν στη Σχολή Γαλατά όπου ξεναγήθηκαν από τη δημοσιογράφο **Μαργαρίτα Πουρνάρα**, στην Έκθεση φωτογραφίας - «Δράμα. Ένα “γεφύρι” φιλίας».

Μία ενδιαφέρουσα συζήτηση έλαβε ακόμη χώρα στη Σχολή Γαλατά με θέμα «**Όταν συνάντησα τον Ρίτσο**», την οποία παρουσίασε ο **Μανώλης Κωστίδης**, δημοσιογράφος και τη συντόνισε ο επίσης δημοσιογράφος **Γιάννης Μπασκόζος** με ομιλητές τους: **Γιώργο Βέη**, Ποιητή, **Νίκο Δαββέτα**, Συγγραφέα, **Κώστα Καναβούρη**, Ποιητή, **Δημήτρη Κόκορη**, Καθηγήτη του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του ΑΠΘ, **Άρη Τσοκώνα**, Συγγραφέα, Μεταφραστή, **Βαγγέλη Χατζηβασιλείου**, Συγγραφέα, Κριτικό Λογοτεχνίας.

Στην εκδήλωση παραβρέθηκαν και δύο Τούρκοι ποιητές, ο **Haydar Ergulen** και ο **Turgay Fişekçi** που όχι μόνο γνώριζαν τον Ρίτσο και συνομιλούσαν συχνά μαζί του, αλλά είχαν επηρεαστεί και από το έργο του. Διαδικτυακά παρενέβη στη συζήτηση ο ποιητής **Τίτος Πατρικίος**, ο οποίος αναφέρθηκε στην «οφειλή» του στον Γ. Ρίτσο και στην ιδιαίτερη σχέση μαζί του, που σημάδεψε τη ζωή του.

Είχε προηγηθεί το πρωί της Παρασκευής, εκτός από τις ενδιαφέρουσες συζητήσεις, η περφόρμανς σύγχρονου χορού βασισμένη στο ποίημα του Γ. Ρίτσου «Η Σονάτα του Σεληνόφωτος» υπό τον τίτλο «*Η ανάμνηση ίσως είναι το μόνο σπίτι που έχουμε*» σε χορογραφία και χορό **Μαίρης Γιαννούλα** και **Ελίνας Δεμιρτζιογλου**.

Με τη συναυλία του **Γιώργου Νταλάρα**, «Αναφορά στον Γιάννη Ρίτσο» και με τη συμμετοχή της **Βιολέτας Ίκαρη** και **Ασπασίας Στρατηγού** στο θέατρο Grand Pera στην καρδιά της Κωνσταντινούπολης, το βράδυ του Σαββάτου, που ενθουσίασε το πολυπληθές κοινό Ελλήνων και Τούρκων, έκλεισε ουσιαστικά το 8ο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο «Γιάννης Ρίτσος: Ο ποιητής της Ρωμιοσύνης».

Στο πρώτο μέρος ακούστηκαν μελοποιημένοι στίχοι του Γιάννη Ρίτσου, σε συνθέσεις μεγάλων δημιουργών, ενώ το δεύτερο μέρος της συναυλίας ήταν αφιερωμένο σε γνωστά παλιά και νέα τραγούδια από το ρεπερτόριο του ίδιου του Γιώργου Νταλάρα, αλλά και της Ίκαρη και της Στρατηγού.

Σημαντική στιγμή της βραδιάς η συνύπαρξη του **Γιώργου Νταλάρα** με τον Τούρκο συνθέτη **Zülfü Livaneli** επί σκηνής, οι οποίοι έστειλαν μήνυμα φιλίας των λαών και τραγούδησαν μαζί στα ελληνικά και τουρκικά το τραγούδι του «*Ξαν τον μετανάστη*», ενισχύοντας το διεθνιστικό χαρακτήρα του Συνεδρίου και την ελληνοτουρκική φιλία.

Νωρίτερα το Σάββατο, την **ΤΕΤΑΡΤΗ ΜΕΡΑ** του Συνεδρίου, μαθητές και σύνεδροι επιβιβάστηκαν στο караβάκι για μία όμορφη διαδρομή στα στενά του Βοσπόρου και στην Προποντίδα. Πρώτος προορισμός η Χάλκη. Μεγάλη η συγκίνησή όλων, καθώς αντίκρισαν για πρώτη φορά τη Θεολογική Σχολή στον «*Λόφο της Ελπίδας*». Στη Θεολογική Σχολή παρακολούθησαν την ομιλία της **Αντιόπης Δημητριάδου**, Φιλολόγου, MSc Διοίκησης Πολιτισμικών Μονάδων με θέμα: «*Η διάσταση εκπαιδευτικής διπλωματίας που ενέχουν τα Διεθνή Μαθητικά Συνέδρια Λογοτεχνίας στο Ζωγράφειο της Κωνσταντινούπολη*»

Ακολούθησε η ξεχωριστή συζήτηση ανάμεσα σε συγγραφείς και μαθητές/ριες με θέμα «*Πάνω σε ένα στίχο του Γιάννη Ρίτσου*», που συντονίστηκε από μαθητές με ιδιαίτερη επιτυχία. Στη συνέχεια μετέβησαν στο γειτονικό νησί της Πριγκήπου, όπου στον ιερό ναό της Παναγίας τους υποδέχτηκαν ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Πριγκηπονήσων Γέροντας **κ. Δημήτριος** και η Πρόεδρος της Κοινότητας κ. **Αγνή Νικολαΐδου**.

Την Κυριακή, **ΠΕΜΠΤΗ ΜΕΡΑ**, οι σύνεδροι παρακολούθησαν την Πατριαρχική Θεία Λειτουργία στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου - Φανάρι, συναντήθηκαν με την ΑΘΠ τον **Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο** και αναχώρησαν για τα σπίτια τους γεμάτοι ποιήση, λογοτεχνία, ιστορία, μουσική, θέατρο.

Το Μαθητικό Συνέδριο για τον Γιάννη Ρίτσο τελείωσε εδραιώνοντας το εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και ερευνητικό ταξίδι που ξεκίνησε το 2012 με τον Παπαδιαμάντη, τον Καβάφη, τον Σεφέρη, τον Βιζυηνό, τον Ελύτη, τον Θεοτοκά, τον Σαμαράκη και συνεχίζεται με την Κική Δημουλά το 2025!

Ένα μεγάλο μπράβο αξίζει στον Γιάννη Δεμιρτζόγλου, Διευθυντή του Ζωγράφειου Λυκείου και στην Άσπα Χασιώτη, Γενική Διευθύντρια των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη, αλλά και σε όλους αυτούς που δούλεψαν με πάθος και υποστήριξαν την οργάνωση ενός τόσο μεγάλου και αποκαλυπτικού Συνεδρίου.

Καλή αντάμωση του χρόνου την Άνοιξη, στο **9ο Διεθνές Μαθητικό Συνέδριο Λογοτεχνίας**, που θα είναι αφιερωμένο στη μεγάλη Ελληνίδα ποιήτρια **Κική Δημουλά**, όπως ανακοινώθηκε με τη λήξη του συνεδρίου.

Δήλωση Γιάννη Δεμιρτζόγλου για το Συνέδριο:

«Κάθε συνέδριο κι ένας τοκετός, αλλά αυτός ομολογουμένως ήταν ο πιο δύσκολος. Πολλές οι αγωνίες που ζήσαμε, αλλά μεγαλύτερο το πείσμα μας να το πραγματοποιήσουμε. Μεγάλη και η ανάγκη μας να ξανασυναντηθούμε, να μοιραστούμε στιγμές ξεχωριστές. Να ανταμώσουμε με φίλους παλιούς, αλλά και να κάνουμε νέους φίλους. Να διδάξουμε και να διδαχτούμε.

Ομολογώ ότι εγώ δεν γνωρίζω τον Γιάννη Ρίτσο όσο τον γνωρίζετε εσείς, που μελετήσατε καλά το έργο του, όμως ακούγοντας τη *Ρωμιοσύνη* δεν μπορεί παρά να νιώσεις την ορμή του λόγου του, τη δύναμη της ψυχής του, την πίστη σε μια πατρίδα που “δεν βολεύεται με λιγότερο ουρανό, δε βολεύεται παρά μόνο στον ήλιο, δε βολεύεται παρά μόνο στο δίκιο”, τη βαθιά πεποίθηση ότι η Ρωμιοσύνη “εκεί που πάει να σκύψει από ξαρχής αντρίευει και θεριεύει”».

Δήλωση Άσπας Χασιώτη:

«Είναι ένα γεγονός πρωτότυπο, ένα συνέδριο ευφάνταστο και ξεχωριστό. Ένα συνέδριο για τη λογοτεχνία. Μαθητές από τέσσερις ηπείρους συναντώνται με πανεπιστημιακούς δασκάλους, με συγγραφείς, με δημοσιογράφους, με καλλιτέχνες και συζητούν, προβληματίζονται, αντιδρούν, διαφωνούν. Είναι ένα βήμα για τα παιδιά. Είμαστε εδώ με τον ποιητή της Ρωμιοσύνης φέτος, τον Γιάννη Ρίτσο, εδώ που χτυπάει η καρδιά της Ρωμιοσύνης, στην Κωνσταντινούπολη. Τα παιδιά έχουν την ευκαιρία, ταυτόχρονα με τους πανεπιστημιακούς δασκάλους, καλλιτέχνες, τον ποιητή που μελετούμε και το έργο του, να γνωρίσουν και την Πόλη, να γνωρίσουν την Ιστορία τους. Κυρίως όμως να πάρουν μαζί τους πολλή ποιήση, γιατί, όπως λέει κι ο Γ. Ρίτσος: *Άδειασαν τα χρόνια και τα πράγματα/πρέπει να βρεις κάτι βαρύ/να τα ξαναγεμίσεις/πέτρες ή πατάτες/ή λέξεις/να σταθούν όρθια*».

Στις συζητήσεις συμμετείχαν μεταξύ άλλων εκλεκτοί εκπρόσωποι των γραμμάτων και των τεχνών:

Μαρίνα Αγγελάκη, Δημοσιογράφος, **Κώστας Ακρίβος**, Συγγραφέας, **Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου**, Ομότιμη Καθηγήτρια Φιλολογίας ΑΠΘ, Συγγραφέας, **Γιώργος Βέης**, Ποιητής, **Σπύρος Γιανναράς**, Συγγραφέας, **π. Ευάγγελος Γκανάς**, Συγγραφέας, **Θοδωρής Γκόνης**, Ποιητής, Στιχουργός, Ηθοποιός, Σκηνοθέτης, **Νίκος Δαββέτας**, Συγγραφέας, **Κώστας Καναβούρης**, Ποιητής, **Κώστας Καραβίδας**, Μέλος Ε.Δι.Π. Τμήμα Φιλολογίας Παν. Ιωαννίνων, **Κόρα Μαίη Καρβούνη**, Ηθοποιός, **Δημήτρης Κόκορης**, Καθηγητής Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής ΑΠΘ, **Θωμάς Κοροβίνης**, Συγγραφέας, Φιλολόγος, **Εύη Κουτρομπάκη**, Συγγραφέας, **Απόστολος Λακασάς**,

Δημοσιογράφος, **Μαρία Λάτσαρη**, Ποιήτρια, **Μαίρη Μικέ**, Καθηγήτρια Τμήμα Φιλολογίας ΑΠΘ, Συγγραφέας, **Γιάννης Μπασκόζος**, Δημοσιογράφος, **Κυριακή Μπεϊδούλου**, Δημοσιογράφος, **Γιάννης Παλαβός**, Συγγραφέας, **Πέννυ Παναγιωτοπούλου**, Σκηνοθέτης, **Κάλια Παπαδάκη**, Συγγραφέας, Σεναριογράφος, **Ελένη Παπαργυρίου**, Διδάκτωρ Ελληνικής Φιλολογίας, Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ, **Γιάννης Πάσχος**, Συγγραφέας, **Κωνσταντίνα Σιαχάμη**, Ποιήτρια, **Κατερίνα Σχινά**, Συγγραφέας, Μεταφράστρια, **Ελευθερία Στόικου**, Επίκουρη Καθηγήτρια ΔΙΠΑΕ, Εικαστικός, **Άρης Τσοκώνας**, Συγγραφέας, Μεταφραστής, **Μικέλα Χαρτουλάρη**, Συγγραφέας, Δημοσιογράφος, **Ασπασία Χασιώτη**, Δρ. Φιλολογίας, **Βαγγέλης Χατζηβασιλείου**, Συγγραφέας, Κριτικός Λογοτεχνίας.

ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

4ο ΓΕΛ Αλίμου, Εκπαιδευτήρια Αυγουλέα - Λιναρδάτου, Εκπαιδευτήρια Βασιλειάδη, Εκπαιδευτήρια Ε. Μαντουλίδη, Εκπαιδευτήρια Σύγχρονη Παιδεία, Ελληνικό Γυμνάσιο - Λύκειο Ίμβρου, Ελληνογαλλική Σχολή Πειραιά «Jeanne d'Arc», Ζάππειο Λύκειο, Ζωγράφειο Λύκειο, Κολλέγιο Αθηνών, Κολλέγιο Ψυχικού, Λύκειο Ακροπόλεως, Παγκύπριον Γυμνάσιον, Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή, Πρότυπο ΓΕΛ Βαρβακείου Σχολής, Σχολεία Άξιον Ξάνθης, St. Catherine's British School, Σχολή Σαχέτι Γιοχάνεσμπουργκ.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΡΤ, Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΕΡΤ WORLD, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΣΚΑΪ, ΑΘΗΝΑΪΚΟ - ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ